YoungstarsWiki.org

INGEDIEND DOOR
Irmgard

ON
01-07-2015

★ ★ ★ ★ ★
Keine Stimmen

Verbintenissen – Predik nooit waarden

In de sport van vandaag: is het mogelijk om nobele waarden bij te brengen, of moeten jongeren aan hun lot worden overgelaten? Een kritische beschouwing met Ludwig Hasler, universitair docent filosofie en mediatheorie en publicist.

Predik nooit waarden

Welke associaties roept de term 'commitments' bij u op? Ludwig Hasler: Tegenstrijdige. Enerzijds heeft de sport dergelijke normatieve afspraken nodig als hij zijn oude idealistische rol als ‘tegenwereld’ wil behouden: dus gezondheid, fair play, prestatiegerichte rechtvaardigheid in plaats van de ‘darwinistische’ tweestrijd. Aan de andere kant ontglipt de echte sport dit lieflijke ideaal – ergens tussen de erotiek van de beweging en het primitieve genot van sterker zijn, tussen lichamelijke vaardigheid en de brutaliteit van de wedstrijd ...

Des te veeleisender wordt het werken aan basishoudingen. Hoe kunnen kinderen en jongeren hiervoor worden enthousiast gemaakt? Kinderen en jongeren raken voor veel dingen enthousiast zodra ze merken dat het in hun eigen belang is. Deze houdingen en waarden moeten hen dus een voordeel opleveren – op zijn minst een goed gevoel. Dat is het gemakkelijkst over te brengen in teamsporten: eerlijkheid, geen grove overtredingen, één voor allen – dat versterkt de teamgeest. Dat verhoogt op zijn beurt het zelfvertrouwen van ieder individu („ik ben onmisbaar, erkend“). En met het zelfvertrouwen groeit het sportieve succes. Het is zeker een moeilijke taak om deze interesse te wekken. Dat lukt het best als waarden op een geloofwaardige manier worden overgebracht als een meerwaarde in het leven en een stimulans voor succes. Predik in godsnaam nooit waarden in plaats van succes!

Zolang sport geen circus mag worden, leeft het van waarden.

Waarom zijn gemeenschappelijke waarden in de sport nodig? Zolang sport geen circus mag worden, leeft het van dergelijke waarden. Als sprinters zich volspuiten met anabolen, ruïneren ze – naast hun gezondheid – ook de sport. De vergelijkbaarheid van prestaties is het A en O van de moderne sport. Als niet langer de beste wint, maar degene met het beste farmaceutische bedrijf, dan stort de hele basis van de sport in. Het gaat om sport, niet om braaf of aardig zijn. We hoeven helemaal niet uitgebreid over „ethiek“ te praten. Inzicht in het „wederzijds egoïsme“ volstaat: als ik aan sport doe, moet ik waarden als het afzien van doping, eerlijkheid en het naleven van de regels nastreven in het belang van gelijke kansen.

Verbintenissen moeten door iedereen gezamenlijk worden vastgesteld. Welke waarde hebben voor u afspraken die door een kleine, geïnteresseerde groep voor het hele team worden uitgewerkt? Doorslaggevend is de samenstelling van de groep. Als er goedbedoelde

voorstellen komen van een clubje brave of zwakkere leden, spotten de anderen daar alleen maar mee. Dan is het duidelijk dat de verbintenis tot doel heeft de zwakkeren te beschermen. Dat werkt onder aardse omstandigheden nooit.

In mijn vroegere functie als hoofdredacteur zocht ik altijd een paar „koplopers“ uit, en daarnaast een of twee „notoire dwarsliggers“. Vanuit deze groep liet ik vervolgens een redactiestatuut opstellen – een overeenkomst zonder strikte juridische bindendheid, dus een soort commitment. Meestal werden de voorstellen zonder problemen goedgekeurd. Het is dus cruciaal om de zogenaamde ‘onruststokers’ vanaf het begin erbij te betrekken.

Welke tips zou u vrijwillige sportleiders geven om zich voor te bereiden op de uitdaging van gezamenlijke afspraken? Tegenwoordig wordt dit gezamenlijke en basisdemocratische aspect gemakkelijk overdreven. Het blijft cruciaal dat verbintenissen niet van buitenaf worden opgelegd. Toch willen jongeren een ‘leider’. Een vriend vertelde me hoe hij als leraar op de middelbare school een klas overnam die eerder twee leraren had gedwongen het op te geven. Op de eerste schooldag gaf hij de klas schriftelijk de opdracht: „Fiets, hardloopschoenen en zwembroek meenemen. We gaan een triatlon doen.” Toen het zover was, begroette hij iedereen persoonlijk, gaf hij kort uitleg over het dagprogramma en reed hij voorop op de fiets. De brutale jongens volgden hem – ook alle daaropvolgende dagen op school. Ze hadden hun leider gevonden.

Dit voorbeeld illustreert het volgende: uit een groep zonder leiding ontstaan nooit duurzame verbintenissen. Eerst moet de groep uitgroeien tot een belangengroep – d.w.z. geleid worden – pas dan kunnen jongeren zelfstandig worden en initiatieven ontwikkelen die de groep ten goede komen.

Bestaat er een „leertraject“ voor het gezamenlijk ontwikkelen van houdingen en waarden? Dit „leertraject“ werkt het beste via negatieve ervaringen. Er is een mooie uitspraak uit de anti-autoritaire jaren ’68: op de kleuterschool begroetten de kleintjes ’s ochtends hun juf met de wanhopige vraag: „Juffrouw, moeten we vandaag weer spelen wat we willen?“ De ironie van de vraag maakt duidelijk: altijd zelf moeten kiezen en beslissen is een beproeving, een kwelling, een overbelasting. Deze overbelasting in de chaos van waarden en houdingen moet een groep hebben ervaren – pas dan waardeert ze de zegen van bindende afspraken.

Verbintenissen kunnen regels, schoolreglementen, leerovereenkomsten enzovoort aanvullen, maar niet vervangen. Hoe ziet u deze aanvullende functie? Beide zijn regels. De ene komt „van bovenaf“ – van schoolbesturen of werkgevers – verbintenissen komen „van onderaf“. Hierdoor ervaren jongeren voor het eerst het gevoel dat ze zichzelf regels opleggen. Ze vinden het spannend om zelf collectief gedrag te bedenken. Tegelijkertijd ervaren ze het ook als een last om zelf verantwoordelijkheid te dragen voor het groepsleven.

Functioneel stel ik me de aanvulling tussen reglementen en verbintenissen voor als de ‘corporate identity’ in bedrijven. Bij voetbal speelt iedereen volgens de regels die door de FIFA worden opgelegd. De junioren van FC Herisau komen echter overeen om nooit opzettelijk een tegenstander tegen het scheenbeen te tackelen. En dit niet als een nobele ethiek van onthouding, maar als een profielbepalende verbintenis: „We hoeven anderen niet zo hard aan te pakken dat ze in het ziekenhuis belanden, we winnen ook zo. Wij zijn iets bijzonders!“

Als afspraken een blijvend effect moeten hebben, moeten ze vrijwillig zijn aangegaan. Maar wat te doen als toezeggingen niet worden nagekomen? Voor zulke gevallen zijn rituelen nodig. De groep – niet de leidster – moet de overtreder duidelijk maken dat hij zich met zijn gedrag zelf uit het collectief heeft uitgesloten. Afhankelijk van de ernst van de overtreding moet de groep een straf vaststellen (schorsing, corveewerk als genoegdoening). Dit werkt natuurlijk alleen als dergelijke straffen en strafmaatregelen vooraf zijn vastgelegd, en als ze tegelijk met de verbintenis gezamenlijk zijn goedgekeurd.

Predik nooit waarden

YoungstarsWiki.org

Bronvermelding:
Inhoud: Jeugd+Sport, mobile 1, dec. 2004, COMMITMENTS

Auteur: Raqlph Hunziker

copyright: www.mobile-sport.ch

Afbeelding: www.juropa.net

Weitere Informationen

Categorieën
Leiding & pedagogiek

Tags
Sport
Waarden
Jeugdgroep
Filosofie
Pedagogiek

Leeftijd
13–16 jaar
vanaf 16 jaar

Aantal deelnemers
Er zijn geen gegevens beschikbaar.

Bijbel
Deze informatie ontbreekt.

Duur
Er zijn geen gegevens beschikbaar.

Terrein / Omgeving
Stad

Materiaal
Bijna moeiteloos

Bestanden downloaden
Bestand downloaden

KI Generierter Inhalt
Inhoud
Categorieën
Tags
Leeftijd
Aantal deelnemers
Bijbel
Duur
Terrein / Omgeving
Materiaal

© YoungstarsWiki | https://youngstarswiki.org/nl/wiki/art/verbintenissen-predik-nooit-waarden